

HELHEDSPÅN FOR HOVEDGADEN I MØRKE

Opsamling på workshop den 4. maj 2015 // Indtegning af principielle hovedgreb til det videre arbejde
Godkendt af PUK i møde den 3. juni 2015

PRÆMIS FOR HELHEDSPÅNEN

Fremkommelighed og tilgængelighed

Hovedgaden i Mørke (Ebeltoftvej/Randersvej) er en del af Rute 21, der forbinder Ebeltoft med Assentoft. Rute 21 er således en afgørende transportkorridor mellem det nordlige Jylland og København via færgeforbindelsen mellem Ebeltoft og Sjællands Odde.

Ligeledes er Rute 21 af stor betydning for mulighederne for at komme rundt i samt til og fra det samlede Djursland og dermed vigtig for bosætning og erhvervsudvikling. Derfor er en god og effektiv infrastruktur vigtig for fortsat vækst og velfærd på Djursland.

Sikring af fortsat fremkommelighed og tilgængelighed ad Rute 21 også gennem Mørke By er derfor en præmis for arbejdet med helhedsplanen for Hovedgaden således, at det sikres, at der ikke gennemføres initiativer og tiltag, der kan virke hæmmende på fremkommelighed og tilgængelighed til det samlede Djursland og de øvrige transportkorridorer.

DOGME

Lys i Mørke er overskriften på den samlede områdefornyelse for Mørke. Dette betyder, at lys som koncept indtænkes i de samlede tiltag. Det er derfor også et dogme for Hovedgaden, at lys skal indtænkes i Helhedsplanens elementer.

HOVEDGREB

Den grønne byport - ankomsten til Mørke

Her opleves en markant overgang i form af en grøn port, der tydeligt markerer ankomsten til byen. Dette er en kvalitet, som fastholdes og tydeliggøres.

Den lave, tætte by

Denne del af hovedgaden udgør et smalt gaderum med bebyggelse i samme facadelinie i forhold til vejen. Enkelte steder er ejendommene sammenbygget i skel. Hvor facadelinien ikke er fulgt, er gadelinien lukket af beplantning. Dette forfølges som strukturelt element. Den tidligere møbelbutik bryder med strukturen, og der bør opføres en ny randbebyggelse med facade i vejskel.

Strukturen er stærk og genkendelig. Der er en del nedslidte bygninger, og facaderne trænger til et løft, evt. med tilskud til bygningsforbedring. Et problem er endvidere rod og oplag på nordsiden af hovedgaden, inden man møder byen.

Letbane-byen

Letbanen udgør en tværgående forbindelse, der deler byen nord-syd, mens hovedgaden gennemskærer byen øst-vest. Passagerer med letbanen møder Mørke i centrum af byen.

Når bommene er nede, får billisterne mulighed for at forholde sig til omgivelserne, hvilket samtidig er en chance for at vise byen frem.

Torvet ved Stationsvej er udpeget som et fixpunkt. Der arbejdes her aktuelt med en placering af Kulturhus/Byens Hus.

Stationsområdet er samtidig et sted med puls og altid en smule liv. En bred åbning, der inviterer til interaktion og stor synlighed fra hovedgaden, er vigtig på dette sted.

Torvet og stationsområdet er samtidig det eneste egentlige opholdsrum i byen med direkte tilknytning til hovedgaden. (Byparken er byens andet opholdsrum).

Der skabes en ny pladsdannelse, der udspænder sig på begge sider af hovedgaden. Bebyggelsen langs Banevænget og Stationsvej vil efter etableringen af en plads danne to modstående vægge i byrummet og får noget nyt at sige hinanden. Synligheden imellem dem bliver vigtig og den eksisterende beplantning opstammes og bliver en del af pladsen.

Pladsen er både markedsplads og parkeringsområde. Stationsforbedring med ventefaciliteter, evt. en pavillon. Det grønne område på den modsatte side er velegnet til parkering.

HELHEDSPLAN FOR HOVEDGADEN I MØRKE

Opsamling på workshop den 4. maj 2015 // Indtegning af principielle hovedgreb til det videre arbejde
Godkendt af PUK i møde den 3. juni 2015

'Skiltning' ud mod hovedgaden skal vise hen til det liv, der udspiller sig i stationsområdet, både det daglige pendlerliv og events/markedsdage mv.

Mosevej skal markeres som en åbning og passage. Arealet løftes evt. op i niveau ved hovedgaden, der udvides på dette sted til et mindre torv, som pendler til torvet ved Stationsvej og med en samlende belægning, og evt. beplantning. En sti anlægges langs Mosevej langs med Letbanen og skaber forbindelse til Byparken og mosen. Stien markeres tydeligt som indbydende og attraktiv som sti – også med lys.

Genbyg-projektet for Mørke indtænkes som mulighed i alle valg af elementer, belægninger, skilte, markeringer af overgange, vejvisere mm.

Grønne byporte langs med Letbanen etableres og markerer ankomsten til Mørke.

Den høje, tætte by

To dagligvarebutikker samt byparken og stationen udspænder livet i dette gaderum. Det er samtidig her de øvrige butikker er koncentreret.

Hovedgaden udgør ikke et opholdsrum, men er primært en passage, der forbinder. Et gadegennembrud vil synliggøre parken og skabe tydeligere forbindelse mellem stationsområdet og parkområdet. De to steder, der fremhæves som byens "centre".

Den egentlige hovedgade er uden naturlige opholdssteder, men forbinder andre opholdssteder. Der bør arbejdes for at skabe flere cirkulære forbindelser. Bevægelsen på tværs af hovedgaden er udtalt og en kvalitet i denne del af byen (muligheden for shared space undersøges).

Der er mulighed for to brede passager til parken, der som minimum sikres som to offentlige stier. En markering af ankomsterne til parken skal etableres i forbindelse med passagen.

Denne del af hovedgaden er karakteriseret ved en højere bebyggelse i to etager. Der er mulighed for 3 etager op til 12 m. Der udarbejdes i forlængelse af helhedsplanen et kommuneplantillæg, der forhøjer bebyggelsesprocenten.

Facadevirkningen langs denne del af hovedgaden er værdifuld, og oplevelsen af en "tæt" by prioriteres.

Der etableres ny og karakteristisk belægning på fortovene, der samtidig markerer forbindelser og sammenhænge og leder folk på vej (way-finding) ved belægninger, belysning eller beplantning. Det er et smalt gaderum uden plads til træer.

Et gadegennembrud ved genbrugsbutikken kan give en sammenhængende bevægelse på tværs af hovedgaden. Forudsætter videre forbindelse til Vognmagergade.

Facadeløft og bygningsforbedring prioriteres i forhold til kroen, genbrugsbutikken og sparkøbmanden.

Etablering af boliger på hovedgaden vil understøtte Letbanen

Skiltning/markeringer skal fremhæve og synliggøre hovedgaden handels- og erhvervsliv. Dette kan ske med en særlig grafisk bearbejdning og skiltning - en særlig Mørke-stil.

Kirkevej er en vigtig overgang, der bør understøttes uden etablering af egentlig pladsdannelse.

Villa-byen

Bebyggelsesstrukturen er her forholdsvis ensartet med fritliggende parcelhuse i ét plan. Boligforeningshusene i to plan har en karakteristisk arkitektur og træder frem i bybilledet.

Der er tale om et bredt gaderum, hvor elementer som beplantning (opstammede træer) og belysning tilføjes. Muligheden for at indsnævre gaderummet visuelt ved at tilføje beplantning i private haver som huludfyldning undersøges. Parkeringslommer med eksisterende beplantning bør udskiftes og øges som karaktergivende element.

Hovedgaden opleves her som en langstrakt bevægelse, hvor man bevæger sig langs med hovedgaden med kun få tværgående forbindelser. Dette understreges ved belysning og andre elementer - herunder ny belægning, der etableres på fortovene.

De eksisterende erhvervsdrivende og butikker markeres og synliggøres.

Den grønne korridor

Bebyggelsen opløses her og opleves mere tilfældig. Der er behov for, at gaderummet "strammes op". Der arbejdes med grønne vægge i form af levende hegn og høje træer, og dialog indledes med ejere mhp. at udskifte faste hegn med levende hegn - alternativt at plante foran.

Krydsningspunkt ved Skolevej og Fabriksvej er vigtigt med megen tværgående trafik af børn mellem skole og hal. Der arbejdes med belægning/markering på tværs af gaderummet, og aktiviteter synliggøres ved skiltning, vejviser, wayfinding.

Det grønne udsyn

Beplantningen på begge sider af landevejen inden helleanlægget ryddes, så der skabes kig til det kuperede landskab, mens ny beplantning på begge sider af hovedgaden efter helleanlægget skaber en grøn port - en markering af at byen starter her.

Det grønne gaderum fortsætter til krydset ved Fabriksvej, hvor bebyggelsen danner væg.

Syddjurs Kommune, 3. juni 2015